

13.7.2018

Liikenne- ja Viestintäministeriö

Viite: Lausuntopyyntö 26.6.2018 Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain ja julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Liikenne- ja Viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoja MoVi-hankkeen edellyttämistä lakimuutoksista. Elisa Oyj (Elisa) kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja lausuu seuraavaa.

MoVi-hankkeen mukainen viranomaisverkkopalveluiden siirtäminen kaupallisen verkon päälle on erittäin tärkeä hanke, jolla varmistetaan viranomaistoimintojen ajantasainen jatkokehitys ja kustannustehokkuus. Luonnos MoVi-hankkeen edellyttämistä lakimuutoksista on perusteellinen. Elisa pitää luonnosta pääosin hyvänä mutta pyytää kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin asioihin.

1. Ei tarvetta toimilupamuutoksille
- 6 § Verkkotoimilupaa edellyttävä toiminta

Elisa kannattaa lakiehdotusta siltä osin, että ehdotetut lakimuutokset sekä palvelu- ja verkko-operaattorin väliset sopimukset ovat riittäviä eikä verkko-operattoreiden toimilupiin tarvita muutoksia.

2. Viranomaisverkon käyttäjämäärien ei tule kasvaa kohtuuttomasti
- 250 § Viranomaisliittymät, 1. mom

Viranomaisverkon käyttäjämäärien mahdollisen kasvun osalta on syytä olla erittäin varovainen, jotta ei aiheuteta markkinahäiriöitä kilpailulliseen toimintaan ja jotta Suomi ei riko EU:n valtioneuvoston päätöksiä. Lakiehdotuksen mukaisesti LVM:n tulee voida päättää käyttäjäryhmistä ja liittymämääristä mutta olisi hyvä lisätä lakiin vielä joitain muitakin keinoja varmistamaan, etteivät käyttäjämäärät kasva kohtuuttomasti. Esimerkiksi viranomaisverkon (ja siten myös sen etuoikeustoimintojen) käytön tarve pitäisi pystyä perustelemaan LVM:n tai Viestintäviraston pyynnöstä, jolloin LVM tai Vivi voisi tarvittaessa arvioida, onko viranomaisverkon käyttö kyseisille käyttäjille varmasti tarpeellista.

3. Kansallinen verkkovierailu tarkoitettu häiriötilanteisiin, ei katvealueita varten

The logo for Elisa, consisting of the word "elisa" in a stylized, lowercase, blue font.

13.7.2018

- 250 d § Kansallinen verkkovierailu viranomaisviestintää varten, 1. mom

Varsinaisesta lakitekstistä ei käy ilmi yksityiskohtaisissa perusteluissa ja kuulemistilaisuuden keskustelumistiössä kirjattua tarkennusta, että puuttuvan verkkopeiton osalta kansallisen verkkovierailun ydinalueeksi on tarkoitettu lähinnä pienimuotoiset katvealueet. Varsinaiseen lakitekstiin tulisi lisätä tämä asia ja myös todeta, että kansallinen verkkovierailu on tarkoitettu ensisijaisesti mahdollisia lyhytkestoisia häiriötilanteita varten. Lisäksi Ahvenanmaan erityisasema olisi hyvä tuoda esiin tässä kohtaa eli että Ahvenanmaalla viranomaisverkko voidaan toteuttaa verkkovierailuun perustuen.

4. Etuoikeustoimintojen kustannukset korvattava toissijaiselle operaattorille niiden syntyvaiheessa

- 250 d § Kansallinen verkkovierailu viranomaisviestintää varten, 3. mom

Lakitekstissä todetaan, että "Viestintävirasto voi määrittää kansallisesta verkkovierailusta perittävän kohtuullisen hinnan hintavertailun avulla, joka voi perustua kotimaassa kansainvälisistä verkkovierailuista perittyihin hintoihin". Tämä vertailu ei kuitenkaan ota huomioon etuoikeustoimintoja ja niiden aiheuttamia kustannuksia verkko-operaattoreille, joten tätä vertailua ei voi käyttää hinnan perusteena. Lakitekstiä on syytä täydentää, että mikäli toissijaiselta verkoltakin vaaditaan etuoikeustoimintoja, näiden toteuttamisesta aiheutuvat lisäkustannukset tulee korvata toissijaiselle (tai -sijaisille) verkko-operaattorille (tai -operaattoreille) kustannusten syntyvaiheessa.

5. Verkko kokonaisuudessaan verkko-operaattorin taseessa ml. peiton tai varmistusten rakentamiseen liittyvät investoinnit

Kuulemistilaisuudessa ja muuallakin on käyty keskustelua siitä, kuka omistaa esimerkiksi verkon peiton laajentamiseen liittyvät verkon osat ja miten niitä käsitellään, jos verkko-operaattori vaihtuu uudessa kilpailutuksessa. Kaikkein yksinkertaisin malli on se, joka on ollut käytössä jo vuosikymmeniä kaikessa asiakaskohtaisen verkon rakentamisessa. Verkko-operaattori tekee kaikki tarvittavat investoinnit ja ne tulevat luonnollisesti myös verkko-operaattorin taseeseen. Tämä on yksinkertaisin malli ja tällä tavoin koko verkkokokonaisuutta on helpointa ja laadukkainta myös suunnitella, operoida ja optimoida. Mahdollinen verkko-operaattorin vaihtuminen on normaalitilanne ja siinä tapauksessa uusi verkko-operaattori voi halutessaan hyödyntää jo rakennettua infrastruktuuria (esim. mastot, telelaitetilat ja kuidut tai muut siirtoyhteydet) vuokraamalla sitä alkuperäiseltä verkko-operaattorilta. Aktiivilaitteiden uusiminen ei ole ongelma, koska niiden käyttöikä on vain muutamia vuosia, koska niitä voidaan siirtää muihin kohteisiin ja koska niiden osuus kokonaiskustannuksista ei ole ratkaiseva. Tästä mallista on vuosikymmenten kokemus ja se on erittäin toimiva ja yksinkertainen. Osaa verkosta ei siis tarvitse eikä kannata siirtää erilliseen valtionyhtiön omistukseen.

Esityksessä on mielestämme virheellisesti viitattu Turvallisuusverkkolakiin (5§) siten että, syntyy epäselvyys siitä kenen omistuksessa teleyrityksen tarjoama verkko ja siihen liittyvät laitteet. Kyseisen lain 5 §:n mukaan turvallisuusverkkoon välittömästi kuuluvat laitteet ja laitteet omistaa tai niitä hallitsee Suomen valtio. Lakiesityksessä pitää selventää, että teleyrityksen viranomaiselle tarjoama verkkopalvelu/verkko ja siihen

The logo for Elisa, consisting of the word "elisa" in a stylized, lowercase, blue font.

13.7.2018

liittyvät laitetilat ja laitteet ovat teleyrityksen omaisuutta eikä Turvallisuusverkkolain 5§:n ensimmäinen momentti sovellu teleyrityksen tarjoamaan palveluun.

Kunnioitavasti,

Elisa Oyj

Anne Vainio
Lakiasiat

Jakelu kirjaamo@lvm.fi

